

Εισαγωγικά της C

Δομημένος προγραμματισμός

Ο δομημένος προγραμματισμός είναι ένα πρότυπο (paradigm) προγραμματισμού που βασίζεται στη λογική διάσπαση του προγράμματος σε **σαφώς καθορισμένα, μικρά και επαναχρησιμοποιήσιμα τμήματα**. Η ιδέα είναι να γράφουμε **καθαρό, κατανοητό και εύκολα συντηρήσιμο** κώδικα.

Κύριες αρχές του δομημένου προγραμματισμού

1. Ακολουθία (Sequence)

Οι εντολές εκτελούνται με τη σειρά που γράφονται.

2. Επιλογή (Selection)

Χρήση εντολών ελέγχου ροής, όπως if, if...else, switch, ώστε το πρόγραμμα να παίρνει αποφάσεις.

3. Επανάληψη (Iteration / Looping)

Επαναλαμβάνουμε εντολές με for, while, do...while.

4. Διαίρεση σε υποπρογράμματα (Modularity)

Ο κώδικας χωρίζεται σε **συναρτήσεις (functions)** που εκτελούν συγκεκριμένες εργασίες.

Διαδικασία Μεταγλώττισης (Compilation Process)

Η C είναι μεταγλωττιζόμενη γλώσσα (compiled language). Αυτό σημαίνει ότι ο κώδικας που γράφεις (source code) δεν εκτελείται άμεσα, αλλά πρέπει πρώτα να μετατραπεί σε εκτελέσιμη μορφή.

Τα βασικά στάδια είναι:

Όταν γράφουμε ένα πρόγραμμα στη C, η διαδρομή είναι η εξής:

1. **Προεπεξεργαστής (Preprocessor)**
➤ Επεξεργάζεται οδηγίες όπως #include, #define.
2. **Compiler (Μεταγλωττιστής)**
➤ Μεταφράζει τον κώδικα C σε **assembly code**.
(π.χ. program.c → program.s)
3. **Assembler**
➤ Μεταφράζει το αρχείο assembly σε **αντικειμενικό αρχείο** (object file).
(π.χ. program.s → program.o ή program.obj)
4. **Linker**
➤ Ενώνει όλα τα object files και βιβλιοθήκες σε ένα **εκτελέσιμο πρόγραμμα**.
(π.χ. program.o → program.exe)

Τι είναι ο Compiler

Ο **compiler** (μεταγλωττιστής) είναι ένα πρόγραμμα που:

- **Μεταφράζει** τον κώδικα της C (π.χ. program.c)
- **Σε μηχανικό κώδικα** που καταλαβαίνει ο υπολογιστής.

Τι είναι το IDE

Το **IDE (Integrated Development Environment)** είναι ένα περιβάλλον ανάπτυξης που περιλαμβάνει:

- **Κεμενογράφο** (για να γράφεις τον κώδικα),
- **Compiler/Linker** (για μεταγλώττιση),
- **Debugger** (για εντοπισμό λαθών),
- **Εργαλεία εκτέλεσης και ανάλυσης**.

Τι παράγει ο προγραμματιστής

Ο προγραμματιστής γράφει **πηγαίο κώδικα** (source code) — δηλαδή αρχεία .c (και .h για κεφαλίδες). Μετά τη μεταγλωττιση και σύνδεση, παράγεται ένα **εκτελέσιμο πρόγραμμα** που μπορεί να τρέξει στον υπολογιστή.

Παράδειγμα 1: Hello World

```
#include <stdio.h>
int main(void)
{
    printf("Hello, world!\n");
    return 0;
}
```

Ανάλυση γραμμή-γραμμή

1. `#include <stdio.h>`. Είναι οδηγία προεπεξεργαστή (**ξεκινά με #**). Λέει στον μεταγλωττιστή να εισάγει **το αρχείο κεφαλίδας (header file)** stdio.h, το οποίο περιέχει δηλώσεις συναρτήσεων όπως η `printf`. stdio σημαίνει *Standard Input/Output* — δηλαδή για εισαγωγή/εξαγωγή δεδομένων.
2. `int main(void)` Δηλώνει τη κύρια συνάρτηση του προγράμματος, από όπου ξεκινά η εκτέλεση.
3. **Κάθε πρόγραμμα C πρέπει να έχει μία συνάρτηση `main()`.** Το `int` σημαίνει ότι η συνάρτηση

- επιστρέφει** έναν ακέραιο αριθμό (**integer**). Το (**void**) δηλώνει ότι δεν δέχεται παραμέτρους.
4. **Οι αγκύλες ορίζουν το σώμα (body) της συνάρτησης, δηλαδή τις εντολές που θα εκτελεστούν.**
 5. **printf("Hello, world!\n");** Η συνάρτηση printf() εκτυπώνει κείμενο στην οθόνη. Το "Hello, world!\n" είναι αλφαριθμητικό (string) που θα εμφανιστεί στην κονσόλα. Το \n σημαίνει νέα γραμμή (newline) — ο cursor πάει στην επόμενη γραμμή μετά την εκτύπωση.
 6. **To return 0; Επιστρέφει την τιμή 0 στο λειτουργικό σύστημα, δηλώνοντας ότι το πρόγραμμα τερματίστηκε επιτυχώς. Αν επέστρεφε διαφορετικό αριθμό, συνήθως αυτό σημαίνει σφάλμα ή ειδική κατάσταση.**
-

Τι είναι Μεταβλητή

Μια **μεταβλητή** (variable) είναι ένας **χώρος στη μνήμη του υπολογιστή** που έχει:

- **Όνομα** (identifier), π.χ. `age`
- **Τύπο δεδομένων** (data type), π.χ. `int`
- **Τιμή**, π.χ. `25`

Στη C, πρέπει πάντα να δηλώσεις τον τύπο της μεταβλητής πριν τη χρησιμοποιήσεις.

Παράδειγμα

```
int age = 25; float height = 1.75; char grade = 'A';
```

Εδώ:

- `int` → δηλώνει ακέραιο αριθμό
 - `float` → δηλώνει δεκαδικό αριθμό
 - `char` → δηλώνει χαρακτήρα
-

Κανόνες Ονοματοδοσίας Μεταβλητών (Identifiers)

Τα **ονόματα μεταβλητών** (identifiers) στη C:

1. Μπορούν να περιέχουν **γράμματα, ψηφία, και underscore (_)**.
2. Δεν μπορούν να αρχίζουν με αριθμό.
3. Είναι **case sensitive** (`Age` ≠ `age`).
4. Δεν μπορούν να είναι δεσμευμένες λέξεις (π.χ. `int`, `for`, `return`).

Σωστά: `myAge`, `total_sum`, `_counter`

Λάθος: 2value, int, my-age

Κύριοι Τύποι Δεδομένων

Τύπος	Περιγραφή	Παράδειγμα δήλωσης	Εύρος τιμών (ενδεικτικά)	Μέγεθος (bytes)
int	Ακέραιος αριθμός	int x = 10;	περίπου $-32,768$ έως $32,767$ (ή $-2B$ έως $2B$ σε 32bit)	2 ή 4
float	Δεκαδικός αριθμός (μονής ακρίβειας)	float y = 3.14;	$\sim \pm 3.4 \times 10^{38}$	4
double	Δεκαδικός αριθμός (διπλής ακρίβειας)	double z = 3.141592;	$\sim \pm 1.7 \times 10^{308}$	8
char	Ένας χαρακτήρας (γράμμα, σύμβολο, ψηφίο)	char grade = 'A';	1 byte	1
void	Χωρίς τύπο (π.χ. για συναρτήσεις που δεν επιστρέφουν τιμή)	void func()	—	—

Προσδιοριστές (Type Modifiers)

Οι προσδιοριστές τύπου (modifiers) αλλάζουν το εύρος και το μέγεθος του βασικού τύπου.

Προσδιοριστής	Τι κάνει	Παράδειγμα	Περιγραφή
short	μικρότερος ακέραιος	short int s;	συνήθως 2 bytes
long	μεγαλύτερος ακέραιος	long int l;	συνήθως 4 ή 8 bytes
unsigned	μόνο θετικές τιμές	unsigned int u;	διπλασιάζει το θετικό εύρος
signed	θετικές και αρνητικές (προεπιλογή)	signed char c;	μπορεί να είναι αρνητικό ή θετικό

Παράδειγμα:

```
unsigned int population = 120000;  
short int age = 18;  
long double pi = 3.1415926535;
```

Παράδειγμα προγράμματος

```
#include <stdio.h>  
int main(void)  
{  
    int age = 20;  
    float height = 1.82;  
    char grade = 'A';  
    unsigned int score = 95;  
    printf("Age: %d\n", age);  
    printf("Height: %.2f\n", height);  
    printf("Grade: %c\n", grade);  
    printf("Score: %u\n", score);
```

```
    return 0;  
}
```

- Σημειώσεις για τα format specifiers της printf:

Τύπος	Ειδικός Χαρακτήρας	Παράδειγμα
int	%d ή %i	printf("%d", x);
float / double	%f και %lf για double	printf("%.2f", y);
char	%c	printf("%c", ch);
unsigned int	%u	printf("%u", u);
string (π.χ. char name[] = "Nikos";)	%s	printf("%s", name);

Οι εντολές εισόδου και εξόδου (I/O = *Input / Output*) είναι βασικό κομμάτι του προγραμματισμού στη C, γιατί επιτρέπουν την επικοινωνία του προγράμματος με τον χρήστη.

1. Εντολές Εξόδου (Output)

Η βασική εντολή εξόδου στη C είναι η printf() (print formatted). Χρησιμοποιείται για να εμφανίζει δεδομένα στην οθόνη.

Μορφή:

```
printf("Κείμενο ή μορφοποιημένη έξοδος", μεταβλητές);
```

Παράδειγμα 1:

```
printf("Hello, world!\n");  
Εμφανίζει:  
Hello, world!
```

Παράδειγμα 2 (με μεταβλητές):

```
int age = 20;
```

```
float height = 1.80;  
printf("Η ηλικία μου είναι %d και το ύψος μου %.2f μέτρα.\n", age, height);
```

Εμφανίζει:

Η ηλικία μου είναι 20 και το ύψος μου 1.80 μέτρα.

Format Specifiers (Μορφοποιητές)

Τύπος Δεδομένων	FormatSpecifier	Παράδειγμα
int	%d ή %i	printf("%d", x);
float	%f	printf("%f", y);
double	%lf	printf("%lf", z);
char	%c	printf("%c", ch);
string (char[])	%s	printf("%s", name);
unsigned int	%u	printf("%u", num);

Μπορούμε να ελέγξουμε **πόσα δεκαδικά** θα εμφανιστούν:
%.2f → 2 δεκαδικά ψηφία.

2. Εντολές Εισόδου (Input)

Η βασική εντολή εισόδου είναι η `scanf()` (*scan formatted*).
Χρησιμοποιείται για να διαβάζει τιμές που εισάγει ο χρήστης από το πληκτρολόγιο.

Μορφή:

```
scanf("μορφή", &μεταβλητή);
```

Το σύμβολο `&` (**ampersand**) είναι απαραίτητο, γιατί περνάμε τη **διεύθυνση μνήμης** της μεταβλητής — δηλαδή πού θα αποθηκευτεί η τιμή.

Παράδειγμα 1:

```
int age;  
printf("Δώσε την ηλικία σου: ");  
scanf("%d", &age);  
printf("Η ηλικία σου είναι %d.\n", age);
```

Παράδειγμα εκτέλεσης:

Δώσε την ηλικία σου: 25

Η ηλικία σου είναι 25.

Παράδειγμα 2 (πολλαπλές τιμές):

```
int a, b;  
printf("Δώσε δύο αριθμούς: ");  
scanf("%d %d", &a, &b);  
printf("Το άθροισμά τους είναι %d.\n", a + b);
```

Εκτέλεση:

Δώσε δύο αριθμούς: 5 7

Το άθροισμά τους είναι 12.

Παράδειγμα 3 (δεκαδικοί αριθμοί και χαρακτήρες):

```
float height;  
char grade;  
printf("Δώσε ύψος: ");  
scanf("%f", &height);  
printf("Δώσε βαθμό: ");  
scanf(" %c", &grade); // το κενό πριν το %c αγνοεί τα newline  
printf("Υψος: %.2f, Βαθμός: %c\n", height, grade);
```

Σύνοψη: **printf()** και **scanf()** μαζί

Ενέργεια	Συνάρτηση	Παράδειγμα
Εμφάνιση στην οθόνη	printf()	printf("Age: %d", age);
Ανάγνωση από χρήστη scanf()		scanf("%d", &age);

Συνηθισμένα Λάθη

1. Ξεχνάμε το **&** στο **scanf()** → δε διαβάζει σωστά.
2. Σωστό: **scanf("%d", &x);**

3. Εξχύμε το κενό πριν το %c όταν διαβάζουμε χαρακτήρα μετά από αριθμό.
Σωστό: `scanf(" %c", &ch);`
4. Δίνουμε λάθος format specifier.
Αν float, χρησιμοποίησε %f — όχι %d.